

Vizuālās reklāmas dizaina speciālista profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – vizuālās reklāmas dizaina speciālists.
2. Profesijas kods – 3471 35.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis.
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– vizuālās reklāmas dizaina speciālists ir speciālists, kurš izpilda daļu no vizuālās reklāmas dizainera pienākumiem un uzdevumiem, ir nodarbināts vizuālās reklāmas projektēšanas jomā; sadarbībā ar citiem speciālistiem plāno un izstrādā funkcionālas vizuāli, tehnoloģiski, ekonomiski, semantiski, psiholoģiski un komunikatīvi sakārtotas un pamatotas reklāmas, to daļas vai atsevišķo elementu projektus ar estētiskās vērtības pazīmēm. Vizuālās reklāmas dizaina speciālists veic darbu pie komersanta, izpildot projektēšanas un konsultēšanas funkcijas.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja uztvert, precizēt un novērtēt vizuālās reklāmas projekta vai tā elementu izpildīšanai nepieciešamo informāciju.
2. Spēja profesionāli novērtēt vizuālās reklāmas projekta darba apjomu.
3. Spēja vizuāli novērtēt reklāmas objektu un vidi, to eksponēšanas un ekspluatācijas īpatnības.
4. Spēja noformēt dokumentus atbilstoši darba uzdevumam.
5. Spēja strādāt individuāli un komandā.

6. Spēja izvērtēt atsevišķo projektu daļu realizācijas īpatnības.
7. Spēja veikt foto fiksāciju, objekta vai vides uzmērīšanu un aprakstu.
8. Spēja iegūt informāciju par ieceres risinājuma veidiem un paņēmieniem.
9. Spēja noteikt objekta vai vides stilistiku.
10. Spēja analizēt dizaina paraugu un analogu estētisko vērtību pazīmes, kompozicionālo un stilistisko risinājumu.
11. Spēja izstrādāt un izvēlēties projekta koncepcijai atbilstošākos formu tonālo, koloristisko un stilistisko risinājumu.
12. Spēja izvēlēties un izstrādāt piemērotākās formas, krāsu, psiholoģiskās uztveres un ergonomikas risinājumus.
13. Spēja veikt projekta vai tā atsevišķu elementu praktisko vai virtuālo modelēšanu, kontrolējot estētisko vērtību saglabāšanu.
14. Spēja sniegt projekta vadītājam un klientiem informāciju par darba izpildes termiņu grafiku.
15. Spēja veikt projekta vai tā atsevišķu elementu saskaņošanu ar pasūtītāju, darba devēju un atbildīgajiem dienestiem.
16. Spēja vizualizēt projektu, izmantot tradicionālos paņēmienus, datortehnoloģijas un citas mūsdienu tehnoloģijas.
17. Spēja sastādīt materiālu un izejmateriālu specifikāciju, projekta izmaksu tāmi, izpildes termiņu grafiku.
18. Spēja saskaņot izstrādāto projektu ar klientu, kontrolējot estētisko vērtību saglabāšanu, veikt nepieciešamās korekcijas.
19. Spēja produktīvi piedalīties projekta prezentācijā, prezentēt projekta konceptuālo risinājumu paraugus un sniegt komentārus atbilstoši savam kompetences līmenim.
20. Spēja maketēt projektējamā produkta daļu, elementus vai to kopumu.

21. Spēja produktīvi veikt projekta autoruzraudzību, kontrolējot estētiskās vērtību prioritātes saglabāšanu tehnoloģiskajā procesā.

22. Spēja patstāvīgi sekot jaunākajām aktualitātēm un tendencēm dizaina jomā.

23. Spēja ievērot darba aizsardzības un ugunsdrošības noteikumus, saudzēt apkārtējo vidi.

24. Spēja izprast dizaina likumsakarīgo nozīmi tirgus ekonomikā.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Ievērot profesionālās ētikas normas, dizaina jomas normatīvos aktus un citus reglamentējošos dokumentus.

2. Racionāli organizēt savu darbu atbilstoši uzdevumam.

3. Izmantot profesionālos informācijas avotus.

4. Sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā.

5. Lietot nozares terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā.

6. Patstāvīgi domāt, pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību, risināt konfliktsituācijas.

7. Veikt darbu individuāli, strādāt komandā.

8. Sagatavot prezentācijai projekta materiālus.

9. Realizēt estētiski un mākslinieciski vērtīgu ideju, izmantojot atbilstošas tehnoloģijas.

10. Sastādīt projekta izmaksas tāmi.

11. Ievērot vispārējos vizuālās reklāmas izstrādes principus.

12. Ievērot vides aizsardzības prasības.

13. Ievērot vides dizaina vērtības estētiskā, etniskā un kultūrvēsturiskā kontekstā.

14. Izprast mūsdienu vizuālās reklāmas stilistiskās likumsakarības.

15. Lietot nozares tehniskos un estētiskos standartus.

16. Sagatavot dokumentus tālākai lietošanai, korekcijai vai saglabāšanai arhīvā.

17. Realizēt projektu, izmantojot atbilstošas tehnoloģijas (poligrāfiskās drukas, digitālās apstrādes, plotergriešanas, pēcdrukas apstrādes; apgaismošanas, programmēšanas un citās informācijas tehnoloģijās).

18. Pilnveidot patstāvīgi profesionālās prasmes.

19. Prast strādāt patstāvīgi un komandā.

20. Ievērot darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības noteikumus.

21. Sniegt pirmo palīdzību.

22. Saudzēt apkārtējo vidi.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

- 1.1. ergonomika;
- 1.2. vides un arhitektūras pamati;
- 1.3. krāsu psiholoģija;
- 1.4. reproducēšanas tehnoloģijas;
- 1.5. materiālu apstrādes tehnoloģijas;
- 1.6. video digitālās apstrādes tehnoloģijas;
- 1.7. autortiesības;
- 1.8. tehniskā estētika;
- 1.9. darba tiesiskās attiecības.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. vizuālā informācijas saziņas līdzekļi;
- 2.2. projektēšana;
- 2.3. projektu funkcionālā analīze;
- 2.4. digitālā krāsu teorija;
- 2.5. formu maketēšana;
- 2.6. tektonika;
- 2.7. tehniskā grafika;
- 2.8. darba aizsardzība;
- 2.9. vides aizsardzība;
- 2.10. profesionālie termini vienā svešvalodā;
- 2.11. kultūrvides likumsakarības;
- 2.12. mākslas vēsture;
- 2.13. dizaina vēsture;
- 2.14. saskarsmes psiholoģija;
- 2.15. izmaksu tāmju veidošanas principi.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. stilu analīze;
- 3.2. virtuālās modelēšanas un maketēšanas tehnoloģijas;
- 3.3. divdimensiju un trīsdimensiju kompozīcija;
- 3.4. krāsu teorijas pamati un koloristika;
- 3.4. zīmēšana;
- 3.5. skicēšana;
- 3.6. gleznošanas tehnoloģijas;
- 3.7. stilistika;
- 3.8. fotografēšanas tehnoloģijas;
- 3.9. lietišķā informātika;
- 3.10. laikmetīgā dizaina tendences un aktualitātes;
- 3.11. valsts valoda;
- 3.12. pirmā palīdzība;
- 3.13. viena svešvaloda profesionālās saziņas līmenī.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Vizuālās reklāmas projekta uzsākšana.	1.1. iepazīties ar darba uzdevumu un pasūtītāja prasībām; 1.2. novērtēt vizuāli objektu vai vidi, to eksponēšanas un ekspluatācijas īpatnības; 1.3. noteikt informācijas un dokumentu aprītē izmantojamo IT līmeni (identifikācija, e-pasta organizācija, u.tml.); 1.4. apzināt potenciālos informācijas avotus un nodibināt kontaktus ar sadarbības partneriem; 1.5. iegūt informāciju par ar konkrētu projektu saistītiem projektēšanas standartiem, normām un ierobežojumiem; 1.6. ievērot autortiesību normas; 1.7. ievērot profesionālās ētikas normas; 1.8. pielietot un ievērot Latvijas Republikas likumus, normatīvos aktus, noteikumus u.c. reglamentējošos dokumentus;
2. Informācijas apkopošana par realizējamo vizuālās reklāmas projektu.	2.1. veikt foto fiksāciju, objekta vai vides uzmērīšanu un aprakstu pēc nepieciešamības; 2.2. novērtēt darba raksturu un apjomu, apzināt darba specifiku un citas prasības; 2.3. noteikt objekta vai vides stilistiku; 2.4. iegūt informāciju par ieceres risinājuma veidiem un paņēmieniem; 2.5. analizēt paraugu un analoģu estētiskās vērtības pazīmes: kompozicionālo risinājumu; tonālo risinājumu; koloristisko risinājumu; stilistisko risinājumu; tehnisko risinājumu; sastādīt salīdzinājumu pēc estētiskās vērtības pazīmēm, novērtēt negatīvas un pozitīvas pozīcijas; 2.6. apzināt projekta realizācijai nepieciešamos darba rīkus, tehnoloģijas un materiālus; 2.7. sastādīt orientējošu projekta izmaksu tāmi, gaitas plānu un termiņplānu; 2.8. sniegt klientiem informāciju par projektu;

	2.9.analizēt projekta realizācijas gaitu un apkopot rezultātus.
3. Piedalīties vizuālā reklāmas projekta mērķu un uzdevumu noteikšanā.	<p>3.1.piedalīties projektētāju mērķu un pamatuzdevumu noteikšanā, to izpildīšanas iespēju un nepieciešamo cilvēku resursu noteikšanā;</p> <p>3.2.piedalīties projektējamā objektā pielietojamo materiālu un izejvielu specifikāciju sastādīšanā;</p> <p>3.3.piedalīties projekta maketēšanas laiku, izmaksu un iegūstamo objekta kvalitātes līmeņa noteikšanā;</p> <p>3.4.piedalīties projekta vizuālo, tehnisko un tehnoloģisko sastāva apraksta sastādīšanā, saskaņošanā un dokumentālā fiksēšanā.</p>
4. Piedalīties konceptuālā vizuālās reklāmas projekta izstrādāšanā.	<p>4.1.piedalīties projektējamā vizuālās reklāmas dizaina lietošanas funkciju apraksta veidošanā;</p> <p>4.2.paredzēt mērķauditorijai un patērēšanas kvalitātēm atbilstošus priekšnoteikumus: vizuālā un estētiskā struktūra, funkcionālais komforts.</p> <p>4.3.piedalīties projektējamā vizuālās reklāmas dizaina konceptuālā modeļa izstrādē;</p> <p>4.4.piedalīties konceptuālā risinājuma modeļa saskaņošanā visos nepieciešamos līmeņos;</p> <p>4.5.izstrādāt un izvēlēties projekta koncepcijai atbilstošākos vizuālas un estētiskās formas sakārtošanas variantus:</p> <p>a) kompozicionālā risinājumā vizuālo un tonālo laukumu un to daļu pamatojumu formu saskaņošanu elementu proporciju un ritmu pamatojumu,</p> <p>b) stilistiskā risinājumā noteikt objekta stilistiskās iezīmes, atbilstoši konceptuālajam projektam, pielietot stilistiski atbilstošus formu, līniju, laukumu, kolorīta un tonalitātes risinājumus;</p> <p>c) tehnoloģiskajā risinājumā ņemt vērā iecerētās tehnoloģijas ierobežojumus un priekšrocības ņemt vērā paredzēto materiālu atbilstību un specifiku, ievērot objekta vizuālā tēla uztveres likumsakarību pamatus.</p>

	<p>4.6.izstrādāt un izvēlēties lietošanas funkcijai un mērķauditorijai atbilstošu informācijas atlasī;</p> <p>4.7.izstrādāt un izvēlēties lietošanas funkcijai piemērotākos formas, krāsu un psiholoģiskās uztveres, kā arī ergonomikas risinājumus;</p> <p>4.8.saskaņot izstrādāto risinājumu ar pasūtītāju (klientu, darba devēju);</p> <p>4.9.kontrolējot estētiskās vērtības prioritātes saglabāšanu, veikt projekta vai tā atsevišķu elementu praktisko vai virtuālo modelēšanu;</p> <p>4.10.piedalīties projektējamā vizuālās reklāmas dizaina, detaļu vai elementu paraugu izgatavošanas procesā.</p>
5. Reklāmas vizuālā projekta (projekta daļas) prezentācijas sagatavošana.	<p>5.1.piedalīties prezentācijas mērķu un uzdevumu noteikšanā, sagatavot prezentācijas materiālus, izvēlēties un saskaņot prezentācijas veidu;</p> <p>5.2.prezentēt vizuālās reklāmas dizaina konceptuālā risinājuma paraugu savas kompetences līmenī.</p>
6. Reklāmas vizuālā projekta realizācijas autoruzraudzības veikšana	<p>6.1.kontrolējot estētiskās vērtības prioritāti, veikt nepieciešamo autoruzraudzības un konsultēšanas darbu tehniskās dokumentācijas izstrādes procesā;</p> <p>6.2.uzraudzīt realizācijas atbilstību projekta koncepcijai, estētiskajām un tehniskajām kvalitātēm, izpildes termiņiem.</p>
7. Profesionālās kvalifikācijas pilnveidošana.	<p>7.1.sekot jaunākajām aktualitātēm un tendencēm interjera un produktu dizainā un radniecīgajās jomās;</p> <p>7.2.apzināt un pilnveidot sadarbības iespējas ar citu profesiju speciālistiem.</p>
8. Darba drošības noteikumu ievērošana.	<p>8.1.ievērot darba vietai piemērotus ugunsdrošības noteikumus;</p> <p>8.2.ievērot darba vietai un darba iekārtām piemērotus tehnikas lietošanas drošības noteikumus;</p> <p>8.3.ievērot darba vietai un darba iekārtām piemērotu darbinieka veselības un drošības režīmu.</p>

Vizuālās reklāmas dizaina speciālista profesijas standarta darba grupa:

- Mihails Kopeikins – Baltijas Starptautiskās akadēmijas Dizaina izglītības programmu vadītājs;
Diāna Vernera – Latvijas Mākslinieku Savienības biedre, Ogres Amatniecības vidusskola, direktora vietniece mācību darbā;
Daina Asarīte – SIA IU STRĪPA, direktore, arhitekte;
Aiva Bumbure – Latvijas Mākslinieku Savienības biedre;
Jānis Brants – Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola, direktora vietnieks radošajā darbā.

Vizuālās reklāmas dizaina speciālista profesijas standarta eksperti:

- Uldis Lielpēters – LR Kultūras ministrija, valsts sekretāres vietas izpildītājs;
Anita Grase – Dizaineru savienība, priekšsēdētāj ;
Mārtiņš Heimrāts – Mākslinieku savienība, priekšsēdētājs;
Ilona Kiukucāne – Latvijas Darba devēju konfederācija, izglītības un nodarbinātības eksperte.